

1132 Budapest, Visegrádi u. 17.

Mobil: +36 – 70 – 931 – 97 - 12

E-mail: info@overtones.hu

OM azonosító: 102769

Helyi tanterve

Zeneművészeti ág

Klasszikus zene

2011/2012-es tanévtől felmenő rendszerben

felülvizsgálva: 2022.08.26.

**A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete
a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló
110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról**

- 2. §** A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 3. alcíme a következő 5/A. §-sal és 5/B. §-sal egészül ki: „5/A. §

Az oktatásért felelős miniszter kerettantervet, alapprogramot, irányelvet ad ki és tesz közzé.

- 7. §** (2) Hatályát veszti
a) az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet

Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja

Az alapfokú művészeti iskolák **alapfokú művészetoktatás alapprogramjának** az 1. és 2. számú melléklet alapján kell, hogy elkészítsék és bevezessék pedagógiai programjukat.

- ✓ Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja (a továbbiakban: alapprogram) részét képező követelmények és tantervi programok tartalmazzák azokat a követelményszinteket és feltételeket, amelyet minden alapfokú művészeti iskolának teljesítenie, biztosítania kell.
- ✓ 2020. február 8-án hatályát veszítette az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet (a továbbiakban: Rendelet).
- ✓ A Rendelet 1. számú melléklete változatlan formában az alapprogram 1. melléklete, amely szerint – az az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet módosításáról szóló 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet hatályba lépését megelőzően – folytatott képzések felmenő rendszerben folytathatók, oly módon, hogy a tanulmányaikat már megkezdett tanulók azt legkésőbb a 2026/2027. tanévig be tudják fejezni.
- ✓ A Rendelet 2. számú melléklete változatlan formában jelen alapprogram 2. melléklete amelyet alkalmazni kell a 2011/2012. tanévben és az azt követően megkezdett képzésekre.
- ✓ Ha az alapfokú művészeti iskola nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók részére szervez iskolai oktatást, az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának alkalmazásában a „magyar”, illetve a „hazai” kifejezés alatt a „nemzetiségi”, illetve az „anyanemzeti” kifejezést kell érteni.
- ✓ A Rendelet Népművészet ágazat tantervi programja felmenő rendszerben, a 2021/2022-es tanévtől alkalmazható.
- ✓ **2022.08.23-án megjelent Az alapfokú művészetoktatás alapprogramjának 2. számú melléklet mely a 2022/2023-as tanévtől lép hatályba.**

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja

A követelmény szerepe a művészetoktatás tartalmi szabályozásában

1. A közoktatásról szóló, többször módosított 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatásról szóló törvény) 10. § (3) bekezdése kimondja, hogy a gyermeknek, tanulónak joga, hogy adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeihez mértén tovább tanuljon, valamint tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében alapfokú művészetoktatásban vegyen részt. Az alapfokú művészetoktatás a művészi kifejezőkészségeket alapozza meg, illetve felkészít a szakirányú továbbtanulásra. A művészetoktatás fontos szerepet tölt be a nemzeti hagyományok ápolásában, a nemzeti értékek megőrzésében, a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában.

2. A közoktatásról szóló törvény 8/B. § (5) bekezdésében foglaltak alapján az alapfokú művészetoktatási intézményekben folyó nevelő és oktató munka, illetve a helyi tanterv a művelődési és közoktatási miniszter által - művészeti áganként - kiadott alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjára épül.

Az alapfokú művészetoktatás követelménye a művészeti-kulturális műveltség azon továbbépíthető alapjait tartalmazza, amelyeket ezekben az intézményekben elsajátíthat minden tanuló. A követelmény és a tantervi program szakít a központi tantervi szabályozás formájával, ehelyett alap a helyi tantervek, a tantárgyi programok kidolgozásához.

3. A követelmény a tartalmi szabályozást úgy valósítja meg, hogy az egységesítést szolgáló közös alagra az iskolák, a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége épülhessen.

Lehetőséget ad az iskolafenntartók, a szülők, a tanulók érdekeinek, a pedagógusok szakmai törekvéseinek érvényesítésére, valamint az adott körülmények, feltételek figyelembevételére. Lehetővé teszi, hogy az iskolák és a tanulók a tananyag feldolgozásához, elmélyítéséhez és kiegészítéséhez, a követelmények teljesítéséhez, sajátos szükségleteik, igényeik kielégítéséhez megfelelő idővel rendelkezzenek. E célok érdekében a tantervi program és óraterve az egységes követelményeket úgy állapítja meg, hogy azok teljesítéséhez - átlagos feltételek mellett - a jogszabályokban meghatározott képzési idő keretében lehetőség nyíljon kiegészítő tartalmak és követelmények meghatározására is.

4. A követelmény és tantervi program lehetővé teszi különböző tankönyvek, segédletek és taneszközök alkalmazását, illetve az iskolai pedagógiai programok és a helyi tantervek kidolgozását, ezeket a tartalmi szabályozás elengedhetetlen részeként kezeli.

Irányelvek

1. Az alapfokú művészetoktatási intézmény a zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet, valamint a színművészet és bábművészet területei iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, az alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja (a továbbiakban: követelmény és tantervi program) a speciális művészeti készségek és ismeretek fejlesztését képező tartalmakat és tudásszintet meghatározó alapdokumentum. A követelmény és tantervi program segítséget nyújt ahhoz, hogy az alapfokú művészetoktatás valamennyi hazai iskolájában az alapvető nevelési és oktatási tartalmak egységesen és arányosan érvényesüljenek.

2. A követelmény és tantervi program határozza meg azon kötelező és alapvető tartalmakat, amelyek adott művészeti ágon belül az alapfokú művészetoktatási intézmények közötti átjárhatóságot biztosítják. Az egységesítést szolgáló közös alapra építhetik az alapfokú művészetoktatási intézmények pedagógiai programjukat és tantervüket, melyet a helyi igények és célok figyelembevételével fogalmazhatnak meg.

3. Az alapfokú művészetoktatás olyan fejlesztőpedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly a meghatározott követelmények teljesítésével történő képességfejlesztésen van. A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a zene-, a tánc-, a képző- és iparművészeti, valamint a szín- és bábművészeti műveltség megalapozásához. A tananyag eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében. A művészetoktatás a készség- és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást, a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

4. A művészetoktatás tantervi programja az egyes művészeti területek követelményeire, a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeire, a művészeti nevelés tapasztalataira, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára épül.

Az alapfokú művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében

1. A művészeti tevékenység mint minden tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. A művészeti nevelés alapja a nemzeti és egyetemes kultúra és a mindennapi élet esztétikai jelentéssel bíró tartománya. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. A tanulók élményszerűen tapasztalhatják meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, képző- és iparművészetben, valamint a színművészetben és bábművészetben ötvöződnek.

2. Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megőrkítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.

3. A művészeti nevelés megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotások iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészetek területén az eredményes szereplés összetevői.

4. A művészeti nevelés az alkotó típusú tevékenységek megismertetése által járul hozzá az akarati, az alkotó-alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez.

5. A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozót segíti abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

Az alapfokú művészetoktatás követelményrendszerének értelmezése

1. E dokumentum a teljesítendő, elvárható követelmények tartalmát, mélységét az egyes szakaszok végére tervezi. A követelmények az alapfok és a továbbképző évfolyam befejezésére írják elő a tanulóktól elvárható alapvető tudást, ezzel lehetőséget kíván adni a tanulók tudásának elmélyüléséhez, az egyéni fejlődési különbségek, gyorsabb vagy lassúbb tanulási tempó figyelembevételéhez.

2. A követelmény és tantervi program a nélkülözhetetlen ismeretek megértésére, feldolgozására, rendszerezésére, kellő elsajátítására, s ezzel párhuzamosan azok alkalmazására helyezi a hangsúlyt. Mindezzel a tanulóknak az ismeretek eredményes alkalmazását lehetővé tevő jártasságait, készségeit, a tevékenységek széles körében

érvényesíthető képességeit, azok fejlődését, fejlesztését kívánja megalapozni úgy, hogy az életkori sajátosságoknak megfelelően, egymásra épülően határozza meg a követelményszinteket.

3. A követelmények meghatározásának célja az, hogy a különböző intézményekben azonosan érvényesüljenek az elvárások. A követelmények jelzik azokat a feladatokat és feltételeket, amelyeket minden alapfokú művészetoktatási intézménynek teljesítenie, biztosítania kell.

4. A követelmények az egyes tanszakokon az adott szakaszokban (alapfok, továbbképző) a tanulók elérendő tudását, készség szintjét határozzák meg.

5. A követelmény és tantervi program kötelező jellege azt jelenti, hogy a különböző helyi tantervekben olyan tananyagokat, tevékenységeket kell előtérbe állítani, amelyek megalapozzák az általános és részletes követelmények megvalósítását.

ELEKTROAKUSZTIKUS ZENE

AZ ALAPFOKÚ ELEKTROAKUSZTIKUS ZENE OKTATÁS CÉLRENDSZERE ÉS FUNKCIÓI

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó elektroakusztikus zenei nevelés alkalmas az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására a digitális technika modern eszközeivel.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.

A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

Tanszakok és tantárgyak

Billentyűs tanszak tantárgyai: klasszikus szintetizátor, szintetizátor–keyboard, számítógépes zene

Zeneismeret tanszak tantárgyai: hangszínszolfézs, szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet

Kamarazene tanszak tantárgya: kamarazene

Hangszeres tantárgyak – egyéni képzés

„A” tagozat

Főtárgy: klasszikus szintetizátor, szintetizátor–keyboard, számítógépes zene

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező *

Kötelezően választható tantárgy: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, zeneismeret, kamarazene, második hangszer, magánének

Választható tantárgy: hangszínszolfézs, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, második hangszer, magánének, valamint a klasszikus zene, népzene, jazz–zene tantervi programjainak tantárgyai

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.

Óraterv 1.

Tantárgy	évfolyamok											
	előképző		alapfok						továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai:

(2)+6+4 évfolyam: klasszikus szintetizátor, szintetizátor–keyboard,

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 2.

Tantárgy	Évfolyamok							
	Alapfok					Továbbképző		
	1	2	3	4	5	6	7	8
Főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2				
Kötelezően választható tantárgy					2	2	2	2
Választható tantárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai:

(2+2)+4+4 évfolyam: számítógépes zene

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképzés, a második számjegy az alapfok, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „A” tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc

Kötelezően választható tantárgy: 5 – 10. évfolyamig

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum. 2x45 perc

(kamarazene: 2– 8 fő)

Választható tantárgy:

Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

(kamarazene: 2– 8 fő)

„B” tagozat

Főtárgy: szintetizátor–*keyboard*, számítógépes zene

Kötelező tantárgy: *alapfokú évfolyamokon szolfézs*, továbbképző évfolyamokon szolfézs, vagy zeneelmélet

Kötelezően választható tantárgy: zongora

Választható tantárgy: hangszínszolfézs, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, második hangszer, magánének, valamint a klasszikus zene, népzene, jazz–zene tantervi programjainak tantárgyai

Óraterv 1

Tantárgy	évfolyamok											
	előképző		alapfok						továbbképző			
	(1)	2	(1)	(2)	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					1	1	1	1	1	1	1	1
Választható tantárgy	(0–2)	(0–2)	(0–2)	(0–2)	1	1	1	1	1	1	1	1
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	(4–6)	(4–6)	5–6	5–6	5–6	5–6	5–6	5–6	5–6	5–6

A képzés évfolyamainak száma:

(2+2)+4+4 évfolyam: szintetizátor–*keyboard*,

„B” tagozatra a tanulót a szintetizátor–*keyboard* főtárgynál az alapfok harmadik évfolyamától javasolt irányítani.

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképzettség, a második számjegy az alapfok, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 2.

Tantárgy	Évfolyamok							
	Alapfok				Továbbképző			
	(1)	2	3	4	5	6	7	8
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy		1	1	1	1	1	1	1
Választható tantárgy	(2)	1	1	1	1	1	1	1
Összes óra:	(4–6)	5–6	5–6	5–6	5–6	5–6	5–6	5–6

A képzés évfolyamainak száma:

(2+1)+3+4 évfolyam: számítógépes zene

„B” tagozatra a tanulót a számítógépes zene esetében második évfolyamtól javasolt irányítani.

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképzettség, a második számjegy az alapfok, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik.

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „B” tagozaton 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „B” tagozaton a 12. évfolyam végéig 2x45 perc

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Választható tantárgy: a képzés teljes idejében

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x 45 perc

(kamarazene: 2– 8 fő)

A ZENEOKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

Kiemelt kompetenciák a zeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia

- Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a zenetanuláshoz szükséges kompetenciákat.

Szakmai kompetencia

A zenei képességek és készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység).

- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.
- A hangszeres technikai készség, az improvizációs készség fejlesztése.

Személyes kompetencia

- Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetencia

- Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.
- Esélyegyenlőség

Módszertani kompetencia

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- Tehetséggondozás.
- Hátrányos helyzetűekkel való differenciált foglalkozás
- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett,

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbíráható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak

Alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok főtárgy („A” tagozat): szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok főtárgy („B” tagozat): szolfézs

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok főtárgy („A” tagozat): szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy („B” tagozat): szolfézs

3. Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok főtárgy „A” és „B” tagozat: főtárgy

Záróvizsga tantárgyai

Az záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

2. Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

3. Gyakorlati vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat: főtárgy

A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak

A gyakorlati vizsga időtartama

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

Gyakorlati vizsga

Elméleti tantárgyak

„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Előrehozott vizsga

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

KLASSZIKUS BILLENTYŰS TANSZAK

KLASSZIKUS SZINTETIZÁTOR

A program célja:

- alakítsa ki a különböző billentéstechnikájú billentyűs hangszerek – akusztikus zongora, digitális zongora, szintetizátor – játéktechnikai és zenei alapjait,
- fejlessze a tanuló zenei képességeit a szintetizátor és a hozzá tartozó digitális eszközök segítségével,
- alapozza meg a klasszikus és kortárs zenei műveltséget a digitális és számítástechnikai eszközök segítségével,
- fejlessze a hangszínek iránti fogékonyságot és a hallást a különböző előadásmódok finomabb megkülönböztetéséhez.

A program feladata:

- adjon áttekintést a zenetörténet billentyűs irodalmáról, és ne zárkózzon el a jazz- és tánczene kiemelkedő alkotásaitól sem,
- foglalkozzon a szintetizátorra írott eredeti művekkel és átiratokkal, alakítsa ki az ezek interpretálásához szükséges játéktechnikai és stílusbeli jártasságot,
- ismertesse meg a hangszer technikai sajátosságait, hangtechnikai alapelveit,
- teremtsen meg már az alsóbb évfolyamokon is az aktív kamarazenélés, zenekari játék lehetőségét,
- alakítson ki jó improvizációs készséget, ösztönözze a tanulót zenei fantáziájának kiélésére,
- készítsen fel a számítógépes zenei alkalmazások kreatív használatára,
- adjon lehetőséget a későbbi szintetizátor előadóművészi, illetve zeneszerzői pályára való felkészülésre.

Előképző évfolyamok

1. évfolyam

A hangszeres előkészítő évfolyam az előképzős tanulók számára nyújthat lehetőséget arra, hogy elkezdhessék hangszeres tanulmányaikat, és életkori sajátosságaiknak megfelelő előkészítést biztosítson a további hangszeres évfolyamok elvégzéséhez

Fejlesztési feladatok

- Karos ejtegetés
- Karos staccato
- Legato játék
- Az ujjak kéztőből való, önálló mozgása
- A hüvelyk- és a kisujj megfelelő tartása
- Ismerkedés a hangszerrel
- A klaviatúra, a hangok elhelyezkedése
- A szintetizátor és a zongora összehasonlítása
- A hangszer ki- és bekapcsolása, a hangszínváltó gombok használata
- A játszott dallamok, dalocskák megszólaltatása különböző hangszíneken
- Az első félévben hallás utáni játék, a második félévben a legegyszerűbb kottaképek játéka
- Az alapvető metrumérzék kialakítása

- Játék a hagyományos zongoratechnikáktól eltérő gesztusokkal (tenyeres, alkaros stb.)
- Környezetünk hangszíneinek megismertetése

Ajánlott tananyag

Aszalós Tünde: A zongorázó gyermek I.

Józsefné – Szmracsányi: Zenei előképző

Füzesi Zsuzsa: Daloskönyv

Követelmény

Játsszon a tanuló megfelelő kéztartással.

Tudjon játszani hallás után, illetve kottakép alapján egyszerű bi-, tri-, tetra-és pentachord (–ton) hangkészletű dallamokat, egy kézzel.

Legyen képes egyszerű hangszínváltásokra.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két egyszerű gyermekdal, népdal, vagy más dallam lejátszása lehetőleg kotta nélkül

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Karos staccato
- Legato játék
- Az ujjak kéztöbblől való, önálló mozgása
- A hüvelyk- és a kisujj megfelelő tartása
- A szintetizátor és a zongora összehasonlítása
- A hangszínváltó gombok használata
- A játszott dallamok, dalocskák megszólaltatása különböző hangszíneken
- Az alapvető metrumérzék kialakítása, fejlesztése
- Játék a hagyományos zongoratechnikáktól eltérő gesztusokkal (tenyeres, alkaros stb.)
- Környezetünk hangszíneinek megismertetése

Ajánlott tananyag

Aszalós Tünde: A zongorázó gyermek I.

Józsefné – Szmracsányi: Zenei előképző

Füzesi Zsuzsa: Daloskönyv

Követelmény

Játsszon a tanuló megfelelő kéztartással.

Tudjon játszani hallás után, illetve kottakép alapján egyszerű bi-, tri-, tetra-és pentachord (–ton) hangkészletű dallamokat egy kézzel, két kézzel.

Legyen képes egyszerű hangszínváltásokra.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két egyszerű gyermekdal, népdal, vagy más dallam lejátszása lehetőleg kotta nélkül

Alapfokú évfolyamok

1. évfolyam

A klasszikus szintetizátor tanítási anyaga általában a zongora szak anyagához igazodik, hiszen a hangszer annak édes gyermeke. A játéktechnikai követelmények valamelyest enyhébbek, tekintettel arra, hogy a speciális hangszerismeret anyagát is el kell sajátítania a tanulónak.

Fejlesztési feladatok

- Érintésvédelmi ismeretek
- Ismerkedés a hangszerrel
- A klaviatúra, a hangok elhelyezkedése
- A szintetizátor és a zongora összehasonlítása
- A hangszer ki- és bekapcsolása, a hangszínváltó gombok használata
- A glissando-kerék, a modulációs-kerék és a billentyű-utánnyomás megismertetése
- Játék a hagyományos zongoratechnikáktól eltérő gesztusokkal
- Környezetünk hangszíneinek megismertetése
- Kétkezes játék ellenmozgással és párhuzamos mozgással
- Fekete billentyűs skálajáték külön kézzel, egy-két oktáv terjedelemben
- Az első félévben javarészt hallás utáni játék, a második félévben egyszerűbb kottaképek játéka
- A játszott dallamok, dalocskák megszólaltatása különböző hangszíneken
- Egyszerű ritmikai improvizációk
- A kérdés-felelet formai technika
- Kérdés-felelet improvizációk
- Kottaolvasás rögzített ritmus-patternek (osztinátók) segítségével

Ajánlott tananyag

Aszalós Tünde: A zongorázó gyermek I–II.

Józsefné – Szmracsányi: Zenei előképző

Hernádiné – Inzelt – Fantóné – Komjáthyne – Máthéné: Zongoraiskola I.

Bartók: Mikrokozmosz I.

Füzesi Zsuzsa: Daloskönyv; Eszterlanc

A „Kezdők muzsikája” sorozat különböző kötetei

ROLAND PIANO ISM– Skills Book I.

Követelmény

Játsszon a tanuló megfelelő kéztartással.

Tudjon játszani hallás után, illetve kottakép alapján egyszerű bi-, tri-, tetra-és pentachord (illetve –ton) hangkészletű dallamokat egy, illetve két kézzel.

Legyen képes önálló hangszínváltásokra, egyszerű ritmikai és kérdés-felelet improvizációkra.

Tudjon rögzített kísérettel együtt játszani.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két egyszerű gyermekdal, népdal, vagy más dallam lejátszása

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A különböző akusztikus hangszerek hangzásának, játékmódjának megismerése
- Hangszintézis– kezdeti elemeinek elsajátítása
- A két kéz függetlenítésének folytatása ritmikai és dinamikai síkon
- A karos ejtegetés, karos staccato és legato játék biztonságossá tétele
- Kétkezes játék bonyolultabb kísérőszólammal
- Előre rögzített (programozott) ostinatókra ritmus-, illetve dallamrögtönzések
- A II–V–I-es skálajáték előkészítése (harmóniakíséretes skálajáték)
- A tizenhatod értékű hangok és a velük alkotott ritmuscsoportok
- A ritmusképletek – szinkópa, éles és nyújtott ritmus – transzpozíciói (augmentálása, diminuálása)
- Kottaolvasás negyed és fél mérőkkel – a mérőket a szintetizátoron beállított ütőhangszerekkel szólaltatjuk meg
- Játék lapról olvasó oktató szoftverrel
- Előre rögzített kísérekkel kamarazenélés
- Nehezebb ritmikus improvizációk és egyszerűbb dallami figurációk gyakorlása
- Hosszabb kérdés–felelet improvizációk (esetleg 2 tanulóval, egymásnak adva a dallamokat)
- Egyszerű hangszerelési gyakorlatok

Hangszerismeret

- A Display kezelése
- A kurzormozgató billentyűk használata
- A numerikus gombok használata
- Az Up–Down, a Page (lapozó) és egyéb speciális gombok használata
- Hangbankok kezelése – GM – hangkészlet
- MIDI összeköttetés, a MIDI és a DIN csatlakozó összevetése
- Érintésvédelmi kérdések, elektromos veszélyek

Ajánlott tananyag

Aszalós Tünde: Zongorázó gyermek I–III.

Hernádiné – Inselt – Fantóné – Komjáthyiné – Máthéné: Zongoraiskola I–II.

Bartók: Mikrokozmosz I.

Teőke: Válogatott etűdök I.

A „Kezdők muzsikája” sorozat különböző kötetei:

Gonda János: A rögtönzés világa I.

ROLAND PIANO ISM – Skills Book I.

Követelmény

Tudjon a tanuló biztonságosan játszani egyszerű kétkezes darabokat. Legyen képes előre rögzített szólammal – pl. ROLAND ISM – együtt játszani, illetve egyszerű két–három hangszeres kamarazenélésben részt venni. Tudjon negyed és fél mérővel jó tempóban kottát olvasni. Tudjon adott dallamra ritmikus és egyszerűbb dallam improvizációkat készíteni.

Ismerje hangszer alapvető technikai sajátosságait, tudja kezelni a technikai képzésről szóló részben megadott funkciókat.

Tudjon javaslatot tenni egyszerű darabok hangszerelésére.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- két szóló- és egy kamaradarab eljátszása az ajánlott tananyag nehézségi szintjén

3. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A hangszintézis–elemek használatának bővítése
- Hangszercsoportok hangbeállításainak, és azok játékmódorának, játéktílusának megismerése
- A II–V–I–es skálajáték rendszeres gyakorlása
- Az éneklő legato játék és a staccato technika tökéletesítése alkalmas hangszínek, segítségével
- Kettősfogások, hangzatbontás
- Gyakorlás digitális és akusztikus zongorán
- Ismerkedés a klasszikus táncok világával
- A háromtagú forma
- Előre rögzített kísérettel kamara
- A tanult darabok rögzítése és elemzése szekvenszer segítségével
- Könnyű kamaraátiratok készítése
- Improvizációs játékok a háromtagú formával
- Szintetizátorzene–szerzőktől egy–egy mű elemzése
- Játék lapról olvasó oktató szoftverrel

Hangszerismeret

- A Mód–választó gombok, a single–dual, a mono–poli funkciók és azok használata (a használt szintetizátor adottságaihoz alkalmazkodva)
- A Program, Edit Program, Combi, Edit Combi funkciók (hang, hangszerkesztés, kombináció, kombináció szerkesztés)
- A hangkeltés, az oszcillátor
- Az EG–burkológörbe fogalma
- A transzponálás, a billentyűzet transzponálhatósága
- MIDI kapcsolatok (IN, OUT, THROUGH), OMNI ON mód
- A billentyűs hangszercsoport hangszerének áttekintése
- A szintetizátor története: a korai szintetizátorok (lehetőleg zenehallgatással egybekötve)

Ajánlott tananyag

Aszalós Tünde: A zongorázó gyermek II–III.

Hernádiné – Inselt – Fantóné – Komjáthyne – Máthéné: Zongoraiskola II.

Bartók: Mikrokozmosz II.

Bartók: Gyermeknek I.

Teőke: Válogatott etűdök II.

Régi táncok gyermekeknek (Hernádi – Komjáthy)

A „Kezdők muzsikája” sorozat különböző kötetei:

ROLAND ISM – Skills Book II.

Burgmüller: Easy and progressive studies for the Piano

Gonda János: A rögtönzés világa I.

Követelmény

A tanuló legyen képes az ajánlott anyag szintjének megfelelő darabok technikailag és zeneileg helyes előadására, az egyéni adottságok figyelembe vételével.

Billentéstechnikája, érzékenysége fejlődjék tovább. Tudja előadni darabját más billentyűs hangszeren is. Tudjon MIDI-s hangszereket összekötni.

Kamarazenélésére legyen jellemző a társakra való megfelelő odafigyelés. A hangszintézis alapjainak megismerésével tudjon a preset hangszínekből kiindulva egyszerű editálásokat elvégezni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két szóló- és egy kamaradarab eljátszása az ajánlott tananyag nehézségi szintjén

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- „Klasszikus” szintetizátorzene–szerzők műveinek interpretálása
- A hangszintézis használt elemeinek bővítése
- A gyors (kiszórt) staccato gyakorlása pengetős hangzások utánzásának segítségével
- Hangzatabontások, hangzatabfogások
- Polifon szerkesztésű zenék megfelelő frazeálása
- A pedálok használata
- A billentyű–utánnyomás (aftertouch) használata
- Barokk és klasszikus táncok előadása
- A jellegzetes barokk hangzások – csembaló, orgona, klavikord – tanulmányozása
- Bonyolult ritmusanyagok tanulmányozása komputergrafikus megjelenítéssel
- A II–V–I-es skála folytatása C–, B–, Asz–, Fisz– és E–dúrig
- A II–V–I-es skála fordított kezes gyakorlása (jobb kézzel harmóniák, bal kézzel skála)
- A kamaraórák keretén belül az ajánlott anyag nehézségi fokához igazodó kamaradarabok előadása
- Az előadott művek rendszeres átvitele akusztikus, illetve digitális zongorára
- Improvizációs gyakorlatok patternek segítségével
- A kottaolvasó készség fejlesztése oktató szoftver segítségével

Hangszerismeret

- Az ADSR görbék tanulmányozása és szerkesztése a burkológörbéről szerzett ismeretek felhasználásával
- A hangkeltő rendszer hangerő burkológörbe (ADSR) szerkesztése
- A GLOBAL (az egész hangszerre vonatkozó) beállítások áttekintése, klaviatúra–megosztás
- A vonós hangszercsoport hangszereinek áttekintése, azok megfelelő használata
- MIDI–vezérlés, MIDI–csatornák, OMNI Off mód
- A szintetizátor története: a 60–as, 70–es évek hangszerei
- A szintetizátorok megszólaltatására hivatott hangtechnikai rendszerek általános áttekintése

Ajánlott tananyag

Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok

Bartók: Gyermekeknek I–II.

Bartók: Mikrokozmosz III.

Bach: 18 kis zongoradarab

Régi táncok zongorára

Aszalós Tünde: A zongorázó gyermek III. (kamaraanyagként is)

A „Kezdők muzsikája” sorozat különböző kötetei:

ROLAND ISM – Skills Book II.

ROLAND ISM – Mozart

P. Wedgwood: It's never too late to play Piano I.

Burgmüller: Easy and progressive studies for the Piano

Gonda János: A rögtönzés világa I.

MIDI szakirodalom:

Pl. Sík – Gerényi: MIDI alapozás – MIDI protokoll

Bajusz – Bors: A PC-k hangja

Simon Collin: így működik a számítógépes multimédia

Kortárs zeneszerzők (Vangelis, Jan Michael Jarre, Isao Tomita, Rick Wakeman, Andreas Vollenweider, Presser Gábor, Benkő László, ifj. Kurtág György, Stockhausen, Ligeti György stb.) szintetizátorra írt műveinek elemzése, hallás utáni feldolgozása, és könnyebb műveik kamaracsoportos előadása

Követelmény

A tanuló tudja az ajánlott anyag szintjének megfelelő barokk és bécsi klasszikus műveket technikailag és zeneileg helyesen interpretálni, egyéni adottságait is figyelembe véve.

Billentéstechnikája és billentésérzékenysége érje el azt a szintet, hogy az év során egy–egy művet helyesen meg tudjon szólaltatni akusztikus és digitális zongorán is.

A hangszintézisben legyen képes a hangerő – ADSR különböző beállításával új hangok létrehozására.

Kamarazenélésben tudja az alá– és fölérendelt viszonyokat pontosan követni, előadásában adjon helyes polifonikus dallamvezetést. Tudjon dallamokat utánnymósos billentéssel is megformálni. Legyen képes szintetizátorok között OMNI Off módban MIDI kapcsolatokat teremteni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

– Két szóló– és egy kamaradarab eljátszása az ajánlott tananyag nehézségi szintjén

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Ismerkedés a komputer és keyboard lehetőségeivel, használatával
- Hangzatbontás futamszerűen
- Négyeshangzat–fogások
- Több szólam tiszta, értelmes vezetése
- Újabb pedálfunkciók elsajátítása
- Ritmus– és dallamszerkesztés komputergrafikus úton
- Skálák más harmónia–patternekre
- Szintetizátorzene–szerzők eredeti műveinek és átiratainak elemzése, megszólaltatása, szükség esetén

Hegedűs Sándor: Gyermekvarázs

Kulcsár Zoltán: Harmónia– és ritmusiskola

Kulcsár Zoltán: Dallamszerkesztés, szekvenciaszövés, rögtönzés keyboardon

Követelmény

A tanuló tudja az ajánlott anyag szintjének megfelelő barokk és bécsi klasszikus műveket, a könnyebb bécsi szonatinákat, szonátákat valamint romantikus műveket stílushűen előadni. Ezek digitális és akusztikus zongorán való megszólaltatása se okozzon gondot.

A kamarazenélés területén mozogjon otthonosan a bonyolultabb barokk polifónia világában, játsszon klasszikus táncokat, könnyebb romantikus műveket, és igény esetén ismerkedjen meg a tánc- és jazz-zenei elemekkel a kamarazenélés során.

Legyen képes a komputeres megjelenítés segítségével műveket elemezni, editálni, s ezeket az ismereteket a saját darabok írásánál felhasználni. Legyen képes a MIDI technikát a kamarazenében alkalmazni, szekvenszerrel MIDI-kapcsolatot teremteni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

– Két szóló- és egy kamaradarab eljátszása az ajánlott tananyag nehézségi szintjén. Az egyik szólódarab akusztikus hangszeren kerüljön előadásra.

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Az összes játék- és billentésforma tudatos alkalmazása
- A futam és a repetíció tempójának gyorsítása
- A barokk, klasszikus, romantikus és XX. századi zene stílusos előadása
- A rondó- és a variációs forma tanulmányozása
- Skálajáték más harmónia patternekre
- A komputeres alkalmazások köre kibővül a ritmus- és dallamszerkesztésen túl a kottagrafikai szerkesztésekkel
- A MIDI-alkalmazások áttekintése, MIDI-protokoll
- A tanuló próbálkozzék önálló darab írásával tanári segítség nélkül
- A játszott művek további gyakorlása a digitális társhangszereken, illetve akusztikus zongorán
- Ismert szintetizátorzene-szerzők műveinek elemzése, megszólaltatása, szükség esetén áthangszerelése
- A jelentős szintetizátorzene-szerzők műveinek igényes előadásban való megszólaltatása
- Az előadások a XX. századi zenére koncentrálnak ebben az évben

Hangszerismeret

- A beépített effektprocesszor működési jellemzői, paraméterezése
- Az ütős és a szintetikus hangszercsoport hangszereinek áttekintése, stílusos használata
- A szintetizátor története: a szintetizátorok fejlődési tendenciái
- A hangtechnikai rendszer elemei: a keverőpult, a mikrofon és a kábelek

Javasolt tananyag

Czerny: A kézügyesség iskolája

Bach: 18 kis prelúdium

Könnnyű szonatinák (Hernádi)

Csajkovszkij: Jugend Album

Schubert: Keringők

Bartók: Gyermekeknek III–IV.

Bartók: Mikrokozmosz III–IV. (V.)

Hacsaturján: Gyermekalbum II.

Prokofjev: Kindermusik Könnyű variációk zongorára
A „Kezdők muzsikája” sorozat különböző kötetei
Nagy Olivér: Partitúraolvasás – partitúrajáték (Kétszólamú vokális és transzponáló hangszeres példák)
ROLAND ISM sorozat: Operák
Dániel Capeletti: The Complete Piano 1–3.
Kovács Gábor: Keyboard iskola I–II.
Planki – Endl: Keyboard iskola I–IV.
Hegedűs Sándor: Gyermekvarázs
Kulcsár Zoltán: Harmónia és ritmusiskola
Kulcsár Zoltán: Dallamszerkesztés, szekvenciaszövés, rögtönzés keyboardon
Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét
Gonda János: A rögtönzés világa I.
MIDI–szakirodalom

Követelmény

A tanuló tudja megszólaltatni a műveket az ajánlott anyag szintjén mind a négy klasszikus stílusban, jó előadásban. Lehetőség szerint rendelkeznek ismeretekkel a jazz– és tánczenei stílusok játékaról is. A kamarazenélésben legyen képes érett produkció nyújtására. Érje el azt a szintet, hogy a továbbiakban bármilyen szintetizátor–zenekarban örömmel és jól tudjon zenélni.

Tudjon kisebb volumenű saját művet létrehozni, rendelkeznek a zeneszerzés területén olyan alapismeretekkel, hogy ilyen tanulmányokat folytathasson a későbbiek során.

Rendelkeznek a szintetizátorok hangképzésében olyan jártassággal, hogy legyen képes a játszandó művekhez saját maga a leginkább odaillő új hangokat és hangzásokat létrehozni.

Tudja használni a számítógépes zenei alkalmazásokat. Legyen képes felmérni, hogy valamely hangszer milyen MIDI–információk fogadására, illetve küldésére, valamint hangszerkesztésre, editálásra képes.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

– Két szóló– és egy kamaradarab eljátszása az ajánlott tananyag nehézségi szintjén. Az egyik szólódarab akusztikus hangszeren kerüljön előadásra.

Követelmények az alapfok elvégzése után

A tanuló ismerje

- az akusztikus, az elektronikus (analóg és digitális) billentyűs hangszerek kialakulását, fejlődéstörténetét, főbb szerkezeti elemeit, azok működését,
- az akusztikus, az elektronikus (analóg és digitális) eszközökre írt klasszikus és kortárs irodalmat, a meghatározó előadók munkásságát,
- az analóg és digitális hangkeltő–berendezések közötti különbségeket,
- a hangszintézissel kapcsolatos alapvető tudnivalókat,
- a számítógép felhasználási lehetőségeit a zene területén.

Legyen képes

- a maga és környezete örömeire muzsikálni választott hangszerén,
- klasszikus és kortárs zeneműveket akusztikus és digitális zongorán, illetve szintetizátoron megfelelő szinten megszólaltatni,
- szintetizátorokkal és más hangszerekkel együtt zenélni (kamara– és zenekari produkcióban egyaránt),
- a szintetizátor funkciót készségi szinten kezelni,

- a hangszintézis–ismeretek felhasználásával önállóan hangszíneket, hangzásokat létrehozni,
- a tanult művekből önállóan egyszerűbb átiratokat (kamaraátiratokat is), hangszereléseket készíteni,
- kisebb kompozíciókat önállóan megalkotni,
- a hangszer megszólaltatásához szükséges hangtechnikai eszközöket (erősítő, hangfal, mikrofon stb.) összeállítani, alapfokon kezelni.

Rendelkezzék

- a program anyagának megfelelő billentyűs készségekkel az elektronikus zenei területen szükséges és elvárható előadókészséggel,
- a kortárs zene olvasásához és interpretálásához szükséges alapvető elméleti ismeretekkel,
- a korszerű képzettség alapjául szolgáló kreativitással,
- a későbbi amatőr zenéléshez szükséges jártassággal a hangtechnika területén,
- a zenei alkalmazásoknak megfelelő jártassággal a számítástechnika területén.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Klasszikus szintetizátor főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

A vizsgán a tanulónak három művet – köztük legalább egyet akusztikus hangszeren – kell előadnia egyénileg és kamarapartnerekkel

- két előadási darab különböző klasszikus stílusból választva (Bach: 18 kis zongoradarab, „Könnyű szonatinák” (Hernádi), Bartók: Mikrokozmosz III kötet, Bartók: Gyermekeknek II–III nehézségi szintjén)
- egy 3–4 szólamú kamarazenei mű (Bartók–Weiner: 10 darab a Gyermekeknek, Bach: Wohltemperiertes Klavier I–II kötetének kamara átiratai nehézségi szintjén).

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- kontrollerek használata,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- alkalmazkodóképesség,

Továbbképző évfolyamok

A továbbképző évfolyamokon a legfontosabb szempont a tanuló zeneközelben tartása. Az előző években minden lényeges játék- és hangszertechnikai ismeretet elsajátított, így ez a négy év szabadabban követheti az esztétikai szempontokat. Mód van az intenzívebb kamarazenélési és zenekari lehetőségekre, és itt kell elérnie a zeneiskolának azt, hogy a zenélés életre szóló alapszükségletté váljék számára.

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Számítógépes zenei alkalmazások
- Hangképek használata
- Hangképek játékmódja
- Arpeggiator használata
- Szabad improvizáció

Ajánlott tananyag

Az elektroakusztikus eszközök kézikönyvei

Csajkovszkij: Jugend Album

Bach: 18 kis prelúdium

Bartók: Mikrokozmosz III–IV. (V.)

Nagy Olivér: Partitúraolvasás – partitúrajáték (Kétszólamú vokális és transzponáló hangszeres példák)

Gonda János: A rögtönzés világa III.

Kulcsár Zoltán: Dallamszerkesztés, szekvenciaszövés, rögtönzés keyboardon

Kortárs zeneszerzők (Vangelis, Jan Michael Jarre, Isao Tomita, Rick Wakeman, Andreas Vollenweider, Presser Gábor, Benkő László, ifj. Kurtág György, Stockhausen, Ligeti György stb.) szintetizátorra írt műveinek elemzése, hallás utáni feldolgozása

Követelmény

- Legyen képes a kiválasztott hangkép tulajdonságainak megfelelő játéktechnikára
- Legyen képes hangképekkel improvizációkra
- Legyen képes az arpeggiator használatára
- Legyen képes szekvencer-programban dolgozni

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Improvizáció számítógép közreműködésével,
- Egy darab előadása az évfolyam nehézségi szintjén, használva a szintetizátor adottságait.

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Számítógépes zenei alkalmazások, kottagrafikus program, szekvencer program
- Rögzített anyag felvétele, lejátszása
- Arpeggiator kombinálása hangszínmódosításokkal,
- Komplex improvizáció

Ajánlott tananyag

Az elektroakusztikus eszközök kézikönyvei

Csajkovszkij: Jugend Album

Bach: 18 kis prelúdium

Bartók: Mikrokozmosz III–IV. (V.)

Nagy Olivér: Partitúraolvasás – partitúrajáték (Kétszólamú vokális és transzponáló hangszeres példák)

Gonda János: A rögtönzés világa III.

Kulcsár Zoltán: Dallamszerkesztés, szekvenciaszövés, rögtönzés keyboardon

Kortárs zeneszerzők (Vangelis, Jan Michael Jarre, Isao Tomita, Rick Wakeman, Andreas Vollenweider, Presser Gábor, Benkő László, ifj. Kurtág György, Stockhausen, Ligeti György stb.) szintetizátorra írt műveinek elemzése, hallás utáni feldolgozása

Követelmény

Legyen képes hangképekkel önálló improvizációkra

Tudjon játék közben rögzített hanganyagot használni

Legyen képes az arpeggiator használatára

Ismerjen meg számítógépes zenei alkalmazásokat jártassági szinten,

Legyen képes a szintetizátor, az audiorendszer és a számítógép összekapcsolására,

Legyen képes szekvencer-programban felvételt készíteni a szintetizátoron történő feljátszással

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

– Önálló improvizáció,

– Egy darab előadása az évfolyam nehézségi szintjén, használva a szintetizátor adottságait.

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

– Számítógépes zenei alkalmazások ismereteinek bővítése

– Mintavétel, a minta hangszínné alakítása

– Hangforrások keverése számítógépen

– Önálló szintetizátor zenemű alkotás a hangszer lehetőségeinek kiaknázásával

Ajánlott tananyag

Az elektroakusztikus eszközök kézikönyvei

Bajusz – Bors: A PC-k hangja

Gonda János: A rögtönzés világa III.

Simon Collin: Így működik a számítógépes multimédia

Nagy Olivér: Partitúraolvasás – partitúrajáték (Kétszólamú vokális és transzponáló hangszeres példák)

Kortárs zeneszerzők (Vangelis, Jan Michael Jarre, Isao Tomita, Rick Wakeman, Andreas Vollenweider, Presser Gábor, Benkő László, ifj. Kurtág György, Stockhausen, Ligeti György stb.) szintetizátorra írt műveinek elemzése, hallás utáni feldolgozása

Követelmény

Legyen képes a számítógépen szerkeszteni a szintetizátor hangszíneit

Legyen képes mintavételre

Legyen képes kombinálni szekvencer programban a hangkártya és a szintetizátor hangszíneit

Legyen képes önálló alkotását a szintetizátor lehetőségeinek kiaknázásával előadni

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Önálló improvizáció,
- Egy önálló darab előadása az évfolyam nehézségi szintjén, használva a szintetizátor és szequencer adottságait.

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Számítógépes zenei alkalmazások ismereteinek bővítése,
- Önálló hangszínek létrehozása, tárolása,
- Hangforrások keverése számítógépen, MIDI, wav, hangfontok,
- Önálló szintetizátor zenemű alkotás a hangszer lehetőségeinek kiaknázásával.

Ajánlott tananyag

Az elektroakusztikus eszközök kézikönyvei

Bajusz – Bors: A PC-k hangja

Gonda János: A rögtönzés világa III.

Simon Collin: így működik a számítógépes multimédia

Nagy Olivér: Partitúraolvasás – partitúrajáték (Kétszólamú vokális és transzponáló hangszeres példák)

Kortárs zeneszerzők (Vangelis, Jan Michael Jarre, Isao Tomita, Rick Wakeman, Andreas Vollenweider, Presser Gábor, Benkő László, ifj. Kurtág György, Stockhausen, Ligeti György stb.) szintetizátorra írt műveinek elemzése, hallás utáni feldolgozása

Követelmény

Legyen képes a számítógépen önállóan szerkeszteni a szintetizátor hangszíneit

Legyen képes önálló hangszíneket létrehozni

Legyen képes kombinálni szekvencer programban a hangkártya és a szintetizátor hangszíneit

Legyen képes önálló alkotását a szintetizátor és a számítógép lehetőségeinek kiaknázásával előadni.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Önálló improvizáció,
- Egy önálló darab előadása az évfolyam nehézségi szintjén, használva a szintetizátor és szequencer adottságait.

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

Az alapfok végére megfogalmazott követelményeken felül:

- a tanuló játéktechnikai készsége érje el azt a szintet, hogy legyen képes az ajánlott anyagnak megfelelő nehézségű művek előadására – az egyéni alkati sajátosságok figyelembevételével,
- a tanuló előadói készsége tükrözze az életkorából adódó érettebb, elmélyültebb és átéltebb minőséget,
- a hangszer értő használatához tartozó számítógépes zenei, hangtechnikai, elektrotechnikai és hangszintézis–elméleti ismeretek kerüljenek tudatosabb alkalmazásra a közismereti iskolákban szerzett fizikai ismeretek felhasználása révén,
- a tanuló legyen képes önállóan elektroakusztikus zeneműveket létrehozni.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Klasszikus szintetizátor főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

A vizsgán a tanulónak három művet – köztük legalább egyet akusztikus hangszeren – kell előadnia egyénileg és kamarapartnerekkel

- két előadási darab különböző klasszikus stílusból választva (Bach: Két– ill. háromszólamú invenciók Chopin: Mazurkák Bartók: Mikrokozmosz V., Bartók: Gyermekeknek III–IV nehézségi szintjén)
- egy 3–4 szólamú kamarazenei mű (Vivaldi: 4 évszak tételek szintjén), Ravel–, Muszorgszkij–, Grieg–, Debussy– átíratát, vagy eredeti szintetizátorzenék Jan Michael Jarre, Vangelis, Presszer Gábor feldolgozását).

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test– és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Közepes méretű helyiség megfelelő világítással és szellőzéssel, jó hangszigeteléssel és érintésvédelmi megfontolásokból alacsony páratartalommal.

Egy szintetizátor, ami képes élőben módosítani hangszíneit, azokat lehet nagymértékben szerkeszteni, tárolni. Több controller beavatkozást tesz lehetővé. Ha a szintetizátor nem kalapácsmechanikás billentyűzettel van ellátva, szükséges egy digitális vagy egy akusztikus zongora (vagy pianínó). A hagyományos szintetizátornak 5–7 oktávosnak, dinamikus billentésűnek, és MIDI–csatlakozásokkal rendelkezőnek kell lennie.

Szükség van hozzájuk hangszerállványra, és a zongorás termekben megszokott állítható zongoraszékre.

A teremben hangkártyával és/vagy MIDI–interface–szel rendelkező computer, nyomtató; a számítógép a használt szoftverek futtatásához maradéktalanul szükséges paraméterekkel rendelkezzen.

A hangszerek megszólaltatását végző, a Hi-Fi szabványnak eleget tevő erősítő-keverő-effektprocesszor-hangfal rendszer és az ehhez kapcsolódó – lehetőleg digitális – felvevő egység, nemcsak az órai munkához, hanem a koncertekhez is.

Koncertszerű használat esetén a koncertterem méretétől függően legalább 2x200–400 W teljesítményű rendszer szükséges!

SZINTETIZÁTOR–KEYBOARD

A szintetizátor tanításának célja, hogy felkészítse a tanulókat az elektronikus zenei hatások felismerésére, befogadására és ilyen jellegű zenei önkifejezésre.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a hangszer sajátosságait, és alakítsa ki a hangszer biztonságos kezelését,
- alapozza meg a biztos technikai tudást a zeneelmélettel való szoros összefüggésben,
- adjon teret, lehetőséget a zenei fantázia kibontakoztatására, kreativitásra,
- a klasszikus zeneelméleti rendszeren keresztül vezesse rá őket a tánc- és jazz-zenei összefüggések logikájára,
- ismertesse meg a főbb tánc- és jazz-zenei stílusok sajátosságait, összevetve azokat klasszikus zenetörténeti előzményeikkel,
- biztosítson olyan szilárd elméleti, technikai, gyakorlati tudásanyagot, amely a számítógép és MIDI-berendezések zenei alkalmazási területén is használható,
- adjon lehetőséget arra, hogy a fiatalok rajongása a szintetizátor iránt ne korlátozódjék csak a könnyűzene és a jazzművészet területére, hanem a szerzett zenei műveltség bármikor komolyzenére váltható legyen.

Ismertesse meg a tanulókkal

- a szintetizátor-keyboard múltját, fejlődési szakaszait,
- a hangszer-felépítési sajátosságait,
- a legfontosabb érintésvédelmi szabályokat.

Alakítson ki

- könnyed klaviatúra- és funkciókezelést,
- önálló hangszín- és ritmuskezelést,
- kielégítő improvizációs készséget,
- megfelelő játéktechnikai biztonságot.

Fordítson figyelmet

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- a tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- a rendszeres társas muzsikálásra.

Tanítsa meg a tanulókat a legalapvetőbb hangszer-karbantartási feladatokra.

Előkészítő évfolyamok

1. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A szintetizátor működési elvének megismertetése.
- Tájékozódás a billentyűzeten
- Elemi ritmusképletek ismerete
- Az elemi szintű kottaolvasás előkészítése.
- A violin- és basszuskulcs.
- Különböző hangértékek és szünetjelek.
- A kézfüggetlenítés előkészítése,
- Egyszerű gyermekdalok megszólaltatása változatos módon.
- A kiválasztott zenemű eljátszása arranger kísérettel.

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium Szintetizátor–keyboardiskola I. (Gorsium GBT, Tác)

Hernádiné – Inselt – Fantóné – Komjáthyiné – Máthéné: Zongoraiskola I.

Bartók Béla: Mikrokozmosz I.

Kurtág Gy.: Játékok I., VI.

Papp L.: Zongora ABC

Követelmény

Rendelkezzék megfelelő kéztartással, billentéstechnikával és tudjon megfelelő ujjrenddel játszani.

Néhány gyermekdal, dallam hangszeres megszólaltatása külön, illetve kétkézes változatban,

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három gyermekdal, vagy egyéb egyszerű dallam eljátszása, lehetőleg arranger kísérettel

2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Tájékozódás a billentyűzeten
- Elemi ritmusképletek ismerete
- A violin- és basszuskulcs.
- Különböző hangértékek és szünetjelek.
- A non legato, legato játék alapjai,
- A kézfüggetlenítés előkészítése,
- Különböző kifejezőmódok, hangulatok hangszeres megvalósítása játékos formában,
- Egyszerű gyermekdalok megszólaltatása változatos módon.
- A kiválasztott zenemű eljátszása arranger kísérettel.

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium Szintetizátor–keyboardiskola I. (Gorsium GBT, Tác)

Hernádiné – Inselt – Fantóné – Komjáthyiné – Máthéné: Zongoraiskola I.

Bartók Béla: Mikrokozmosz I.

Kurtág Gy.: Játékok I., VI.

Papp L.: Zongora ABC

Követelmény

Rendelkezzék megfelelő kéztartással, billentéstechnikával és tudjon megfelelő ujjrenddel játszani.

Néhány gyermekdal, dallam hangszeres megszólaltatása külön, illetve kétkezes változatban,

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három gyermekdal, vagy egyéb egyszerű dallam eljátszása, lehetőleg arranger kísérettel

Alapfokú évfolyamok „A” tagozat

1. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Ismerkedés a hangszerrel.
- A szintetizátor működési elvének megismertetése.
- A violin- és basszuskulcs.
- Különböző hangértékek és szünetjelek.
- A helyes kéztartás és billentéstechnika megismertetése,
- A hangközök megismertetése félhangszámolási rendszerben.
- A dúr és moll hármashangzatok fogalma, lejátszásuk minden hangról.
- A jobb és bal kéz együttes játéka.
- A kiválasztott zenemű eljátszása arranger kísérettel.

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium Szintetizátor–keyboardiskola I. (Gorsium GBT, Tác)

Hernádiné – Inselt – Fantóné – Komjáthyne – Máthéné: Zongoraiskola I.

Bartók Béla: Mikrokozmosz I.

Kurtág Gy.: Játékok I., VI.

Papp L.: Zongora ABC

Követelmény

Rendelkezzék megfelelő kéztartással, billentéstechnikával és tudjon megfelelő ujjrenddel játszani.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három gyermekdal, vagy egyéb egyszerű dallam eljátszása, lehetőleg arranger kísérettel

2. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A szintetizátor – keyboard alapfunkcióinak önálló kezelése.
- A dúr hármashangzat fordításainak megismertetése, tánc- és klasszikus zenei jelölése, használata a gyakorlatban egy kiválasztott zenemű alapján.
- A pontozott hangértékek megismertetése és begyakorlása.
- Klasszikus zenei gyakorlatok a két kéz függetlenítésére.
- A szükített hármashangzat fogalma, begyakorlása
- Skálák gyakorlása 2#, 2b előjegyzésig

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola I. (Gorsium GBT, Tác)

Hernádiné – Inselt – Fantóné – Komáthyné – Máthéné: Zongoraiskola I–II.

Bartók Béla: Mikrokozmosz I–II.

Barótk Béla: Gyermeknek I.

Követelmény

A dúr és moll hármashangzatok biztos alkalmazása bal kézben a jobb kéz egyidejű játékával.

A kar és az ujjak egysége, együttműködése hangközfelbontással, hangzatfelbontással, skálamenettel, helyes ujjrenddel.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Két különböző ritmuskíséretű tánczenei szám előadása arranger kísérettel
- Egy klasszikus mű előadása zongorán.

3. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A tanuló ismerje meg a szintetizátor–keyboard használatának bővebb lehetőségeit:
- A MIDI fogalma.
- A hetes harmóniák használata és begyakorlása.
- A tenuto és staccato játék begyakorlása.
- Skálák egyenletes játszása 4#, 4b előjegyzésig, fokozatosan gyorsuló tempóban, 3–4 oktávon keresztül.
- A technikai gyakorlatok alapján többféle tánczenei stílus begyakorlása.
- A bővített (+aug.) fogalma, alteráció.
- A suspend fogalma.
- A bővített és sus gyakorlati megvalósítása.

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola I–II. (Gorsium GBT, Tác)

Kulcsár Zoltán: Harmónia– és ritmusiskola

Bartók Béla: Mikrokozmosz I–II.

Bartók Béla: Gyermeknek I–II.

J. S. Bach: Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach kötetből:

F–dúr andante BWV Anh. 131

D–moll menüett BWV Anh. 132

G–dúr menüett BWV Anh. 116

C. Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok (Komjáthyné)

Követelmény

Tudjon a tanuló dúr hármashangzat–megfordításokat játszani bal kézben, és tudja transzponálni azokat.

Tudjon tenuto és staccato játszani.

Ismerje gyakorlatban az éneklő legato játékot.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Három különböző ritmusú tánczenei szám előadása, amelyben szerepelnek hetes, szűkített és bővített harmóniák;
- Egy klasszikus mű előadása zongorán.

4. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A szintetizátor – keyboard minden lehetséges funkciójának (a MIDI kivételével) ismerete és kezelése.
- A skálák előjegyzéseinek ismerete 7#, 7b előjegyzésig.
- Alap 7–9–11–13–as akkordok létrehozása a felhangsor hangjaiból.
- A díszítő hatos fogalma, szerepe.
- Olyan tánczenei számok gyakorlása, amelyben a jobb kéz is játszik harmóniahangokat.
- A négyeshangzat megfordításai tánczenei illetve klasszikus jelöléssel és alkalmazásuk a gyakorlatban.
- Skálák gyakorlása 5#, 5b előjegyzésig, megfelelő ujjrenddel.

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola II–III. (Gorsium GBT, Tác)

Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)

Kulcsár Zoltán: Harmónia- és ritmusiskola

A gyermek Mozart (Hernádi)

C. Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok (Komjáthyne)

Követelmény

A dúr négyes–hangzat megfordításainak biztos alkalmazása a bal kézben.

Tudjon a tanuló jobb kézzel a dallamjáték közben harmóniahangokat is játszani.

Olyan tánczenei anyag használata, amely lehetőséget ad a bal kéz ritmuskíséret önálló eljátszására is, arranger kíséret nélkül.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy különböző ritmusú tánczenei szám, hetes, bővített, szűkített hármas– és négyes–hangzat megfordításokkal egyszerű bal kéz kísérettel arranger használata nélkül;
- Két klasszikus darab eljátszása a javasolt anyagból.

5. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Az összes tánczenei jelölés megismertetése.
- A szintetizátor – keyboard MIDI funkciójának használata.
- A funkcióelmélet megismertetése.
- A modális hangsorok megismertetése.
- A dúr és az összhangzatos moll skála fokaira építhető hármashangzatok megismertetése.
- A beat, rock, slow és swing stílusú darabok játszása arrangerrel és arranger kíséret nélkül szintetizátoron, digitális zongorán, illetve klasszikus zongorán
- Egyszerűbb darabok transzponálása.

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola II–III. (Gorsium GBT, Tác)

Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)

Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét (ESMTK CO–Sinus Kiadó Budapest)

Kulcsár Zoltán: Dallamszerkesztés, szekvenciaszövés, rögtönzés keyboardon

J. S. Bach: 18 kis prelúdium,

Könnnyű szonatinák (Hernádi)

Kurtág Gy.: Játékok

Dohnányi E.: A legfontosabb ujjgyakorlatok a biztos zongoratechnika elsajátítására

Lehotka Gábor: Gorsium orgonaiskola – 2000 (Gorsium GBT Tác)

Simon Collin: Így működik a számítógépes multimédia (Park Könyvkiadó Budapest)

Követelmény

Biztos hangszerkezelés, funkcióváltások, kiállások (fill in), hangszínváltások stb. alkalmazása a szintetizátoron – keyboardon előadott számok lejátszása közben.

Biztos kíséret bal kézzel, helyes súlypontok használata az arranger nélküli játszásnál.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy különböző ritmusú tánc–, illetve jazz–zenei szám előadása arranger kísérettel és arranger kíséret nélkül, önálló bal kéz kísérettel;
- Két klasszikus darab a javasolt anyagból.

6. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A szintetizátor – keyboard működési elve, az összes funkció ismerete és használata, beleértve a MIDI-t is.
- A szintetizátor erősítésére alkalmazott berendezések kezelése.
- A dúr és az összhangzatos moll skálák fokaira épített négyes–hangzatok ismerete és alkalmazása a könnyűzenében előforduló valamennyi hangnemben.
- Beat, rock, slow, swing, beguine, rumba, bossa–nova, samba, cha–cha stílusú számok játszása arranger kísérettel, illetve arranger kíséret nélkül, önálló bal kéz kísérettel.

Felhasználható irodalom

Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola III–IV.(Gorsium GBT, Tác)

Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)

Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét (ESMTK CO–Sinus Kiadó Budapest)

Kulcsár Zoltán: Dallamszerkesztés, szekvencia–szövés, rögtönzés keyboardon

Beethoven: Szonatinák (Solymos P.)

C. Czerny: A kézügyesség iskolája I–II. (Szendy Á.)

J. S. Bach: 18 kis prelúdium

Schumann: Jugend–album

Schubert: Keringők

Csajkovszkij: Jugend–album

Lehotka Gábor: Gorsium Orgonaiskola – 2000 (Gorsium GBT Tác)

Simon Collin: Így működik a számítógépes multimédia (Park Könyvkiadó Budapest)

Követelmény

Legyen képes a tanuló virtuózabb játékmódra, egyszerűbb improvizációkra.

Az előző évfolyamokhoz igazítva harminc tánczenei szám ismerete különböző stílusokban, az egyszerűbbek transzponálva is.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Öt különböző ritmusú tánc– és jazz–zenei szám előadása arranger kísérettel és arranger kíséret nélkül, önálló bal kéz kísérettel – lehetőleg improvizálva;
- Két szabadon választott előadási darab.

Alapfokú évfolyamok „B” tagozat

3. évfolyam „B” tagozat

Technikaképzés és elméleti ismeretek

- A tanuló ismerje meg a szintetizátor–keyboard használatának bővebb lehetőségeit:
- A MIDI fogalma.
- A hetes harmóniák használata és begyakorlása.
- A tenuto és staccato játék begyakorlása.
- Skálák egyenletes játszása 4#, 4b előjegyzésig, fokozatosan gyorsuló tempóban, 3–4 oktávon keresztül.
- A technikai gyakorlatok alapján többféle tánczenei stílus begyakorlása.
- A bővített (+aug.) fogalma, alteráció.
- A suspend fogalma.
- A bővített és sus gyakorlati megvalósítása egy–két tánczenei szám alapján.
- Legkevesebb két tánczenei szám megtanulása arranger kíséret nélkül, bal kéz ritmusbontással, kísérettel.
- A tanult tananyag rendszeres ismétlése.

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola I–II. (Gorsium GBT, Tác)

Kulcsár Zoltán: Harmónia– és ritmusiskola

Bartók Béla: Mikrokozmosz I–II.

Bartók Béla: Gyermekeknek I–II.

J. S. Bach: Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach kötetből:

F–dúr andante BWV Anh. 131

D–moll menüett BWV Anh. 132

G–dúr menüett BWV Anh. 116

C. Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok (Komjáthyiné)

Követelmény

Tudjon a tanuló dúr hármashangzat–megfordításokat játszani bal kézben, és tudja transzponálni azokat.

Tudjon tenuto és staccato játszani.

Ismerje gyakorlatban az éneklő legato játékot.

Tudja alkalmazni a tanult alterált akkordokat.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Négy különböző ritmusú tánczenei szám előadása, amelyben szerepelnek hetes, szűkített, bővített és suspend harmóniák
- Egy klasszikus mű és egy technikai gyakorlat előadása zongorán.

4. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A szintetizátor – keyboard minden lehetséges funkciójának (a MIDI kivételével) ismerete és kezelése.
- A skálák előjegyzéseinek ismerete 7#, 7b előjegyzésig.
- Alap 7–9–11–13–as akkordok létrehozása a felhangsor hangjaiból.
- A díszítő hatos fogalma, szerepe.

- Olyan tánczenei számok gyakorlása, amelyben a jobb kéz is játszik harmóniahangokat.
- A négyeshangzat megfordításai tánczenei illetve klasszikus jelöléssel és alkalmazásuk a gyakorlatban.
- Skálák gyakorlása 5#, 5b előjegyzésig, megfelelő ujjrenddel. A tanult anyag rendszeres ismétlése.
- Olyan tánczenei anyag használata, amely lehetőséget ad a bal kéz ritmuskíséret önálló eljátszására is, arranger kíséret nélkül.

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola II–III. (Gorsium GBT, Tác)

Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)

Kulcsár Zoltán: Harmónia- és ritmusiskola

A gyermek Mozart (Hernádi)

C. Czerny: Könnyű technikai gyakorlatok (Komjáthyiné)

Bartók Béla: Mikrokozmosz IV., Gyermekeknek III.

J. S. Bach: 18 kis prelúdium (Hernádi)

Követelmény

A dúr négyes-hangzat megfordításainak biztos alkalmazása a bal kézben.

Tudjon a tanuló jobb kézzel a dallamjáték közben harmóniahangokat is játszani.

Önállóan tudja alkalmazni a 9–11–13-as akkordok bontását két kézzel a dallamhang alatt.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Öt különböző ritmusú tánczenei szám, hetes, bővített, szűkített hármas- és négyes-hangzat megfordításokkal egyszerű bal kéz kísérettel, arranger használata nélkül;
- Az arranger kísérettel előadott darabokban tudjon önállóan különböző hangszíneket váltani.
- Két klasszikus darab eljátszása a javasolt anyagból.

5. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- Az összes tánczenei jelölés megismertetése.
- A szintetizátor – keyboard MIDI funkciójának használata.
- A funkcióelmélet megismertetése.
- A modális hangsorok megismertetése.
- A dúr és az összhangzatos moll skála fokaira építhető hármashangzatok megismertetése.
- A beat, rock, slow és swing stílusú darabok játszása arrangerrel és arranger kíséret nélkül szintetizátoron, digitális zongorán, illetve klasszikus zongorán/pianínón.
- Az előző évfolyamokhoz igazítva minimum 20 tánczenei szám megtanulása, lehetőleg minél több stílusban.
- Egyszerűbb darabok transzponálása.

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola II–III. (Gorsium GBT, Tác)

Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)

Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét (ESMTK CO–Sinus Kiadó Budapest)

Kulcsár Zoltán: Dallamszerkesztés, szekvenciaszövés, rögtönzés keyboardon

J. S. Bach: 18 kis prelúdium,

Könnyű szonatinák (Hernádi)

Kurtág Gy.: Játékok zongorára
Dohnányi E.: A legfontosabb ujjgyakorlatok a biztos zongoratechnika elsajátítására
J. S. Bach: 18 kis prelúdium
Kétszólamú invenciók (F–dúr, a–moll)
Lehotka Gábor: Gorsium orgonaiskola – 2000 (Gorsium GBT Tác)
Simon Collin: Így működik a számítógépes multimédia (Park Könyvkiadó Budapest)

Követelmény

Biztos hangszerkezelés, funkcióváltások, kiállások (fill in), hangszínváltások stb. alkalmazása a szintetizátoron – keyboardon előadott számok lejátszása közben.

Biztos kíséret bal kézzel, helyes súlypontok használata az arranger nélküli játszásnál.

Legyen képes a hangszerek és zenei eszközök MIDI funkcióinak kezelésére, a funkcióelmélet gyakorlati alkalmazására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Öt különböző ritmusú tánc-, illetve jazz–zenei szám előadása arranger kísérettel és arranger kíséret nélkül, önálló bal kéz kísérettel, melyből kettőt tudjon transzponálni egyszerűbb hangnemekbe;
- Az arranger kísérettel előadott darabok esetében legyen képes a szintetizátor funkcióinak önálló kezelésére (pl. fill–in, intro, ending, hangszínváltás, stb.)
- Két klasszikus darab a javasolt anyagból.

6. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A szintetizátor – keyboard működési elve, az összes funkció ismerete és használata, beleértve a MIDI–t is.
- A szintetizátor erősítésére alkalmazott berendezések kezelése.
- A dúr és az összhangzatos moll skálák fokaira épített négyes–hangzatok ismerete és alkalmazása a könnyűzenében előforduló valamennyi hangnemben.
- Beat, rock, slow, swing, beguine, rumba, bossa–nova, samba, cha–cha stílusú számok játszása arranger kísérettel, illetve arranger kíséret nélkül, önálló bal kéz kísérettel.
- Az előző évfolyamokhoz igazítva harminc tánczenei szám tudása különböző stílusokban, az egyszerűbbek transzponálva is.

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola III–IV.(Gorsium GBT, Tác)
Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)
Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét (ESMTK CO–Sinus Kiadó Budapest)
Kulcsár Zoltán: Dallamszerkesztés, szekvencia–szövés, rögtönzés keyboardon
Beethoven: Szonatinák (Solymos P.)
C. Czerny: A kézügyesség iskolája I–II. (Szendy Á.)
J. S. Bach: 18 kis prelúdium
Schumann: Jugend–album
Schubert: Keringők
Csajkovszkij: Jugend–album
J. S. Bach: Kétszólamú invenció, Háromszólamú invenciók
Chopin: Keringők, Mazurkák
Lehotka Gábor: Gorsium Orgonaiskola – 2000 (Gorsium GBT Tác)
Simon Collin: Így működik a számítógépes multimédia (Park Könyvkiadó Budapest)

Követelmény

Legyen képes a tanuló virtuózabb játékmódra, egyszerűbb improvizációkra.
képes az egyszerűbb könnyű- és jazz-zenei ritmusok bontására zongorán.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Öt különböző ritmusú tánc- és jazz-zenei szám előadása arranger kísérettel és arranger kíséret nélkül, önálló bal kéz kísérettel, improvizálva;
- Két szabadon választott klasszikus előadási darab.

Követelmények az alapfok elvégzése után

„A” tagozat végén

A tanuló ismerje

- a szintetizátor-keyboard múltját, fejlődési szakaszait (monofon-polifon szintetizátorok, zenei számítógépes programok),
- a tánc- és jazz-zenei stílusokat, stílusirányzatokat, a zeneszerzők és előadóművészek munkásságát,
- a legemibb érintésvédelmi szabályokat,
- a tanult anyagban előforduló tempó- és karakterjelzéseket, egyéb előadási jeleket, zenei műszavakat és ezek jelentését,
- a tanult előadási darabok zeneszerzőinek nevét, a művek címét, és tudja helyesen kiejteni és leírni azokat.

Legyen képes

- a zenei anyag kottahű előadására,
- más hangszerekkel együtt játszani, kisebb zenekarokba beilleszkedni,
- repertoárjának egyharmad részét kotta nélkül is eljátszani és ennek az anyagnak az állandó kézben tartására,
- a szintetizátor-keyboard funkcióinak kezelésére,
- az előadott művek önálló hangszín- és ritmuskezelésére,
- megfelelő technikai tudásszintet elérni, mely az improvizációs gyakorlatokhoz szükséges.

Rendelkezzék

- megfelelő előadókészséggel, ritmus- és periódusérzéssel,
- jó zenei hallással,
- művészi előadókészséggel, kreativitással,
- vizuális, koncentráló- és memorizáló képességgel,
- a hangszer megszólaltatásához szükséges alapvető elektrotechnikai ismeretekkel.

„B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

A tanuló ismerje

- szélesebb körben a különböző szintetizátorok működési elvét, programozását,
- a klasszikus zeneszerzők munkásságát.

Legyen képes

- repertoárjának nagy részét kotta nélkül is eljátszani,
- repertoárjának egy részét transzponálni,
- repertoárjának egy részét improvizálni,
- összetettebb harmóniavezetésű darabokat játszani.

Rendelkezzék önálló harmóniaszerkesztési képességgel.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Szintetizátor–keybord főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Harminc jazz– és tánczenei szám ismerete különböző stílusokban, melyből a tanuló a vizsgabizottság választása szerint három különböző ritmusu számot előad arranger kísérettel, nehézségi foka eléri legalább az alábbiakat: Beat (She), slow (Dream a little dream of Me), swing (All of Me), bossa–nova (Fly Me to the Moon), begin (More), cha–ca (Pireus gyermekei), rhumba (Cseresznyevirág), samba (Quando Quando), slow rock (What a wonderful World), waltz (Moon River), ragtime (Alexander's Ragtime Band), charleston (Yes, Sir).
- Két jazz– és tánczenei szám, melyet a tanuló zongorán, önálló bal kéz kísérettel ad elő.
- Két klasszikus előadási darab zongorán, amelyek nehézségi foka eléri az alábbi műveket: Bach: 18 kis zongoradarab – megfelelő nehézségű darabjai, könnyű szonatinák megfelelő tételei, Bartók: Mikrokozmosz III–IV.

„B” tagozat

- Negyven jazz– és tánczenei szám ismerete különböző stílusokban, melyből a tanuló a vizsgabizottság választása szerint három különböző ritmusu számot előad arranger kísérettel, nehézségi foka eléri legalább az alábbiakat: Beat (She), slow (Blue Moon), swing (Somebody Loves Me), bossa–nova (Fly Me To The Moon), begin (Orfeo Negro), cha–ca (Pireus gyermekei), rhumba (Cseresznyevirág), samba (Brasil), slow rock (Moonlight Serenade), waltz (Moon River), ragtime (Alexander's Ragtime Band), charleston (Yes, Sir)
- Két jazz– és tánczenei szám, melyet a tanuló zongorán, önálló bal kéz kísérettel ad elő.
- Két klasszikus előadási darab zongorán, amelyek nehézségi foka eléri az alábbi műveket: Bach: 18 kis zongoradarab – megfelelő nehézségű darabjai, könnyű szonatinák megfelelő tételei, Bartók: Mikrokozmosz III–IV.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test– és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Továbbképző évfolyamok „A” tagozat

7. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A szintetizátor–keyboard funkcióinak bővebb ismerete, MIDI–s sequencer és számítógépes alkalmazások használata.
- Az összes #–es és b–s dúr és moll skála ismerete.
- A dúr és az összhangzatos moll skálák fokaira épített négyeshangzatok funkcióinak ismerete.
- Alterált akkordok ismerete és alkalmazása egyszerűbb hangnemekben.
- A tánczenében használatos egyszerűbb stílusok (beat, rumba, slow rock) alkalmazása önálló bal kéz kísérettel zongorán is.
- Az előző évfolyamokhoz igazítva harmincöt–negyven tánczenei szám elsajátítása különböző stílusokban.

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola III–IV. (Gorsium GBT, Tác)

Fehér József: A XX. század hangszere a szintetizátor (Gorsium GBT, Tác)

Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)

Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét (ESMTK CO–Sinus Kiadó, Budapest)

Dr. Kesztyer Lőrinc: Összhangzattan (Editio Musica, Budapest)

Sík Zoltán: MIDI alapozás és MIDI protokoll (Pixel Graphics)

C. Czerny: A kézügyesség iskolája I–II. (Editio Musica, Budapest)

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók (Rózsavölgyi – Urtext, Budapest)

Bartók: Mikrokozmosz IV. (Editio Musica, Budapest)

Csajkovszkij: Jugendalbum (Editio Musica, Budapest)

Chopin: Keringők, mazurkák

Követelmény

Legyen képes a tanuló virtuózabb játékmódra, egyszerűbb improvizációkra, tudja értelmezni a használt akkordok funkcióit az egyszerűbb tánczenei daraboknál.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Öt különböző ritmusú tánc– és jazz–zenei darab előadása arranger kísérettel és arranger kíséret nélkül, önálló bal kéz kísérettel – lehetőleg improvizálva;
- Két szabadon választott előadási darab.

8. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A szintetizátor–keyboard funkcióinak alkalmazása, MIDI–s sequencer és számítógépes alkalmazások használata.
- A stúdiótechnikában használatos eszközök ismerete, az alapvető munkavédelmi előírások megismerése.
- A modális hangsorok, a pentaton skála és a felhangsor ismerete.
- A dúr és az összhangzatos moll skálák fokaira épített négyeshangzatok funkcióinak alkalmazása egyszerűbb hangnemekben.
- A tánc– és jazz–zenében összhangzattani összefüggések, jelölések ismerete és alkalmazása: harmóniafűzések, moll subdomináns, nápolyi szext.

- A tánc- és jazz- zenében használatos akkordtípusok ismerete a 13-as harmóniáig.
- Hiányos akkordok ismerete és alkalmazása egyszerűbb hangnemekben.
- A tánczenében használatos stílusok (cha-cha, beguine, slow) alkalmazása önálló bal kéz kísérettel zongorán is.
- A zenekari játék sajátosságainak ismerete.
- Az előző évfolyamokhoz igazítva negyven-negyvenöt tánczenei szám elsajátítása különböző stílusokban.

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola III–IV. (Gorsium GBT, Tác)
 Fehér József: A XX. század hangszere a szintetizátor (Gorsium GBT, Tác)
 Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)
 Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét (ESMTK CO–Sinus Kiadó, Budapest)
 Dr. Keszthelyi Lőrinc: Összhangzattan (Editio Musica, Budapest)
 Sík Zoltán: MIDI alapozás és MIDI protokoll (Pixel Graphics)
 C. Czerny: A kézügyesség iskolája I–II. (Editio Musica, Budapest)
 J. S. Bach: Kétszólamú invenciók (Rózsavölgyi – Urtext, Budapest)
 Bartók: Mikrokozmosz IV. (Editio Musica, Budapest)
 Csajkovszkij: Jugendalbum (Editio Musica, Budapest)
 Chopin: Keringők, mazurkák
 Beethoven: Szonatinák (Solymos P.)
 Gonda János: A rögtönzés világa II–III.
 Lehotka Gábor: Gorsium Orgonaiskola – 2000 (Gorsium GBT, Tác)

Követelmény

Legyen képes a tanuló virtuózabb játékmódra, improvizációkra, tudja értelmezni a használt akkordok funkcióit az egyszerűbb tánczenei daraboknál.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Öt különböző ritmusú tánc- és jazz-zenei darab előadása arranger kísérettel és arranger kíséret nélkül, önálló bal kéz kísérettel – lehetőleg improvizálva;
- Két szabadon választott előadási darab.

9. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A MIDI-s sequencer és audio editáló számítógépes alkalmazások használata.
- A stúdiótechnikában és az előadásokon alkalmazott eszközök ismerete, a keverőpult, hangsugárzók, kábelek és mikrofonok ismerete, az alkalmazás során az alapvető munkavédelmi előírások betartása.
- Az összhangzatos és dallamos moll skálák modusainak ismerete.
- A bartóki tengelyrendszer alap összefüggéseinek ismerete.
- Az alterált és hiányos akkordok alkalmazása, azok funkcióinak ismerete.
- A tánc- és jazz-zenében összhangzattani összefüggések, jelölések ismerete és alkalmazása: zárlattípusok, váltó dominánsok, moll domináns.
- A tánczenében használatos stílusok (bossa-nova, swing, rock 'n roll) alkalmazása önálló bal kéz kísérettel zongorán is.
- Az előző évfolyamokhoz igazítva negyvenöt-ötven tánczenei szám elsajátítása különböző stílusokban.

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola III–IV. (Gorsium GBT, Tác)
Fehér József: A XX. század hangszere a szintetizátor (Gorsium GBT, Tác)
Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)
Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét (ESMTK CO–Sinus Kiadó, Budapest)
Dr. Kesztlér Lőrinc: Összhangzattan (Editio Musica, Budapest)
Sík Zoltán: MIDI alapozás és MIDI protokoll (Pixel Graphics)
C. Czerny: A kézügyesség iskolája I–II. (Editio Musica, Budapest)
J. S. Bach: Két- és háromszólamú invenciók (Rózsavölgyi – Urtext, Budapest)
Bartók: Mikrokozmosz IV–V. (Editio Musica, Budapest)
Csajkovszkij: Jugendalbum (Editio Musica, Budapest)
Chopin: Keringők, mazurkák
Beethoven: Szonatinák (Solymos P.)
Gonda János: A rögtönzés világa II–III.
Lehotka Gábor: Gorsium Orgonaiskola – 2000 (Gorsium GBT, Tác)

Követelmény

Legyen képes a tanuló virtuózabb játékmódra, improvizációkra, tudja értelmezni a használt akkordok funkcióit az egyszerűbb tánczenei daraboknál.
Legyen képes az egyszerűbb tánczenei darabok önálló harmonizálására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Öt különböző ritmusú tánc- és jazz-zenei darab előadása arranger kísérettel és arranger kíséret nélkül, önálló bal kéz kísérettel, improvizálva;
- Két szabadon választott előadási darab.

10. évfolyam „A” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A szintetizátor–keyboard hangszer múltjának, fejlődési szakaszainak, felépítési sajátosságainak ismerete.
- Az audio felvételekhez használt berendezések ismerete, az alkalmazás során gyakrabban előforduló fájlformátumok ismerete.
- A stúdió- és a színpadtechnikában alkalmazott eszközök ismerete, a az alkalmazás során az alapvető munkavédelmi előírások betartása.
- Az improvizációs skálák (egészhangú, fél-egész, stb.) ismerete.
- A bartóki tengelyrendszer alkalmazása egyszerűbb hangnemekben.
- Az alterált és hiányos akkordok alkalmazása, azok funkcióinak ismerete.
- A tánc- és jazz-zenében összhangzattani összefüggések, jelölések ismerete és alkalmazása: tonális kitérők, wamp, harmóniák oldási lehetőségei.
- A zeneművek formai sajátosságainak felismerése.
- Egyszerűbb tánczenei darabok transzponálása és harmonizálása.
- A tánczenében használatos stílusok alkalmazása önálló bal kéz kísérettel zongorán is.
- Az előző évfolyamokhoz igazítva ötven-hatvan tánczenei szám elsajátítása különböző

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola III–IV. (Gorsium GBT, Tác)
Fehér József: A XX. század hangszere a szintetizátor (Gorsium GBT, Tác)
Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)

Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét (ESMTK CO–Sinus Kiadó, Budapest)
Dr. Kesztyer Lőrinc: Összhangzattan (Editio Musica, Budapest)
Sík Zoltán: MIDI alapozás és MIDI protokoll (Pixel Graphics)
C. Czerny: A kézügyesség iskolája I–II. (Editio Musica, Budapest)
J. S. Bach: Két- és háromszólamú invenciók (Rózsavölgyi – Urtext, Budapest)
Bartók: Mikrokozmosz IV–V. (Editio Musica, Budapest)
Csajkovszkij: Jugendalbum (Editio Musica, Budapest)
Chopin: Keringők, mazurkák
Beethoven: Szonatinák (Solymos P.)
Gonda János: A rögtönzés világa II–III.
Lehotka Gábor: Gorsium Orgonaiskola – 2000 (Gorsium GBT, Tác)

Követelmény

Legyen képes a tanuló virtuózabb játékmódra, improvizációkra, ismerje és alkalmazza a funkcióelmélet szabályait.

Legyen képes az egyszerűbb tánczenei darabok önálló harmonizálására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Öt különböző ritmusú tánc- és jazz-zenei darab előadása arranger kísérettel és arranger kíséret nélkül, nálló bal kéz kísérettel, improvizálva;
- Két szabadon választott előadási darab.

Továbbképző évfolyamok „B” tagozat

7. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A szintetizátor–keyboard funkcióinak bővebb ismerete, MIDI-s sequencer és számítógépes alkalmazások használata.
- Az összes #-es és b-s dúr és moll skála ismerete.
- A dúr és az összhangzatos moll skálák fokaira épített négyeshangzatok funkcióinak ismerete.
- Alterált akkordok ismerete és alkalmazása egyszerűbb hangnemekben.
- A tánczenében használatos egyszerűbb stílusok (beat, rumba, slow rock) alkalmazása önálló bal kéz kísérettel zongorán is.
- Az előző évfolyamokhoz igazítva harmincöt–negyven tánczenei szám elsajátítása különböző stílusokban.

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola III–IV. (Gorsium GBT, Tác)
Fehér József: A XX. század hangszere a szintetizátor (Gorsium GBT, Tác)
Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)
Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét (ESMTK CO–Sinus Kiadó, Budapest)
Dr. Kesztyer Lőrinc: Összhangzattan (Editio Musica, Budapest)
Sík Zoltán: MIDI alapozás és MIDI protokoll (Pixel Graphics)
C. Czerny: A kézügyesség iskolája I–II. (Editio Musica, Budapest)
J. S. Bach: Kétszólamú invenciók (Rózsavölgyi – Urtext, Budapest)
Bartók: Mikrokozmosz IV. (Editio Musica, Budapest)
Csajkovszkij: Jugendalbum (Editio Musica, Budapest)
Chopin: Keringők, mazurkák

Követelmény

Legyen képes a tanuló virtuózabb játékmódra, egyszerűbb improvizációkra, tudja értelmezni a használt akkordok funkcióit az egyszerűbb tánczenei daraboknál.

A sequencer vagy MIDI editáló szoftverrel ellátott számítógép gyakorlati alkalmazására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Öt különböző ritmusú tánc- és jazz-zenei darab előadása arranger kísérettel és arranger kíséret nélkül, önálló bal kéz kísérettel improvizálva;
- Két szabadon választott klasszikus darab.

8. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A szintetizátor-keyboard funkcióinak alkalmazása, MIDI-s sequencer és számítógépes alkalmazások használata.
- A stúdiótechnikában használatos eszközök ismerete, az alapvető munkavédelmi előírások megismerése.
- A modális hangsorok, a pentaton skála és a felhangsor ismerete.
- A dúr és az összhangzatos moll skálák fokaira épített négyeshangzatok funkcióinak alkalmazása egyszerűbb hangnemekben.
- A tánc- és jazz-zenében összhangzattani összefüggések, jelölések ismerete és alkalmazása: harmóniafűzések, moll subdomináns, nápolyi szext.
- A tánc- és jazz-zenében használatos akkordtípusok ismerete a 13-as harmóniáig.
- Hiányos akkordok ismerete és alkalmazása egyszerűbb hangnemekben.
- A tánczenében használatos stílusok (cha-cha, beguine, slow) alkalmazása önálló bal kéz kísérettel zongorán is.
- A zenekari játék sajátosságainak ismerete.
- Az előző évfolyamokhoz igazítva negyven-negyvenöt tánczenei szám elsajátítása különböző stílusokban.

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola III–IV. (Gorsium GBT, Tác)

Fehér József: A XX. század hangszere a szintetizátor (Gorsium GBT, Tác)

Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)

Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét (ESMTK CO–Sinus Kiadó, Budapest)

Dr. Kesztyer Lőrinc: Összhangzattan (Editio Musica, Budapest)

Sík Zoltán: MIDI alapozás és MIDI protokoll (Pixel Graphics)

C. Czerny: A kézügyesség iskolája I–II. (Editio Musica, Budapest)

J. S. Bach: Kétszólamú invenciók (Rózsavölgyi – Urtext, Budapest)

Bartók: Mikrokozmosz IV. (Editio Musica, Budapest)

Csajkovszkij: Jugendalbum (Editio Musica, Budapest)

Chopin: Keringők, mazurkák

Beethoven: Szonatinák (Solymos P.)

Gonda János: A rögtönzés világa II–III.

Lehotka Gábor: Gorsium Orgonaiskola – 2000 (Gorsium GBT, Tác)

Követelmény

Legyen képes a tanuló virtuózabb játékmódra, improvizációkra, tudja értelmezni a használt akkordok funkcióit az egyszerűbb tánczenei daraboknál.

Legyen képes tudatosan alkalmazni a tanult modális hangsorokat az improvizáció során.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Öt különböző ritmusú tánc- és jazz-zenei darab előadása arranger kísérettel és arranger kíséret nélkül, önálló bal kéz kísérettel improvizálva, a tanult modális hangsorok alkalmazásával;
- Két szabadon választott előadási darab.

9. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A MIDI-s sequencer és audio editáló számítógépes alkalmazások használata.
- A stúdiótechnikában és az előadásokon alkalmazott eszközök ismerete, a keverőpult, hangsugárzók, kábelek és mikrofonok ismerete, az alkalmazás során az alapvető munkavédelmi előírások betartása.
- Az összhangzatos és dallamos moll skálák modulusainak ismerete.
- A bartóki tengelyrendszer alap összefüggéseinek ismerete.
- Az alterált és hiányos akkordok alkalmazása, azok funkcióinak ismerete.
- A tánc- és jazz-zenében összhangzattani összefüggések, jelölések ismerete és alkalmazása: zárlattípusok, váltó dominánsok, moll domináns.
- A tánczenében használatos stílusok (bossa-nova, swing, rock 'n roll) alkalmazása önálló bal kéz kísérettel zongorán is.
- Az előző évfolyamokhoz igazítva negyvenöt-ötven tánczenei szám elsajátítása különböző stílusokban.

Ajánlott tananyag

- Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola III–IV. (Gorsium GBT, Tác)
Fehér József: A XX. század hangszere a szintetizátor (Gorsium GBT, Tác)
Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)
Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét (ESMTK CO–Sinus Kiadó, Budapest)
Dr. Kesztyer Lőrinc: Összhangzattan (Editio Musica, Budapest)
Sík Zoltán: MIDI alapozás és MIDI protokoll (Pixel Graphics)
C. Czerny: A kézügyesség iskolája I–II. (Editio Musica, Budapest)
J. S. Bach: Két- és háromszólamú invenciók (Rózsavölgyi – Urtext, Budapest)
Bartók: Mikrokozmosz IV–V. (Editio Musica, Budapest)
Csajkovszkij: Jugendalbum (Editio Musica, Budapest)
Chopin: Keringők, mazurkák
Beethoven: Szonatinák (Solymos P.)
Gonda János: A rögtönzés világa II–III.
Lehotka Gábor: Gorsium Orgonaiskola – 2000 (Gorsium GBT, Tác)

Követelmény

Legyen képes a tanuló virtuózabb játékmódra, improvizációkra, tudja értelmezni a használt akkordok funkcióit az egyszerűbb tánczenei daraboknál.

Legyen képes az egyszerűbb tánczenei darabok önálló harmonizálására.

Ismerje a stúdiótechnikában jellemzően alkalmazott eszközöket és azok kezelését.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- Öt különböző ritmusú tánc- és jazz-zenei darab előadása arranger kísérettel és arranger kíséret nélkül, önálló bal kéz kísérettel, improvizálva;
- Két szabadon választott előadási darab.

10. évfolyam „B” tagozat

Fejlesztési feladatok

- A szintetizátor–keyboard hangszer múltjának, fejlődési szakaszainak, felépítési sajátosságainak ismerete.
- Az audio felvételekhez használt berendezések ismerete, az alkalmazás során gyakrabban előforduló fájlformátumok ismerete.
- A stúdió– és a színpadtechnikában alkalmazott eszközök ismerete, a az alkalmazás során az alapvető munkavédelmi előírások betartása.
- A szerzői jogok ismerete.
- Az improvizációs skálák (egészhangú, fél–egész, stb.) ismerete.
- A bartóki tengelyrendszer alkalmazása egyszerűbb hangnemekben.
- Az alterált és hiányos akkordok alkalmazása, azok funkcióinak ismerete.
- A tánc– és jazz–zenében összhangzattani összefüggések, jelölések ismerete és alkalmazása: tonális kitérők, wamp, harmóniák oldási lehetőségei.
- A zeneművek formai sajátosságainak felismerése.
- Egyszerűbb tánczenei darabok transzponálása és harmonizálása.
- A tánczenében használatos stílusok alkalmazása önálló bal kéz kísérettel zongorán is.
- Az előző évfolyamokhoz igazítva ötven–hatvan tánczenei szám elsajátítása különböző stílusokban.

Ajánlott tananyag

Fehér József: Gorsium szintetizátoriskola III–IV. (Gorsium GBT, Tác)
Fehér József: A XX. század hangszere a szintetizátor (Gorsium GBT, Tác)
Balázs Fecó: Dalai napjainkig (Solo Music Budapest)
Esze Jenő: Tanuljunk zongorázni tánczenét (ESMTK CO–Sinus Kiadó, Budapest)
Dr. Kesztyer Lőrinc: Összhangzattan (Editio Musica, Budapest)
Sík Zoltán: MIDI alapozás és MIDI protokoll (Pixel Graphics)
C. Czerny: A kézügyesség iskolája I–II. (Editio Musica, Budapest)
J. S. Bach: Két– és háromszólamú invenciók (Rózsavölgyi – Urtext, Budapest)
Bartók: Mikrokozmosz IV–V. (Editio Musica, Budapest)
Csajkovszkij: Jugendalbum (Editio Musica, Budapest)
Chopin: Keringők, mazurkák
Beethoven: Szonatinák (Solymos P.)
Gonda János: A rögtönzés világa II–III.
Lehotka Gábor: Gorsium Orgonaiskola – 2000 (Gorsium GBT, Tác)

Követelmény

Legyen képes a tanuló virtuózabb játékmódra, improvizációkra, ismerje és alkalmazza a funkcióelmélet szabályait.

Legyen képes az egyszerűbb tánczenei darabok önálló harmonizálására.

Legyen képes önálló wamp szerkesztésére és alkalmazására.

Az év végi vizsga ajánlott anyaga

- öt különböző ritmusú tánc– és jazz–zenei darab előadása arranger kísérettel és arranger kíséret nélkül, önálló bal kéz kísérettel, improvizálva;
- két szabadon választott előadási darab

Követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

„A” tagozat végén

A tanuló ismerje:

- A harmóniák alterációs lehetőségeit
- A funkcióelmélet szabályait
- Az improvizációs skálákat
- A harmóniák leütési szabályzatait a zongora– és szintetizátor–keyboard játék vonatkozásában
- A számítógépes editáló– és sequencer programok működését
- A stúdiótechnikában alkalmazott eszközök használati módját

Legyen képes:

- A funkcióelmélet szabályait a gyakorlati játék során alkalmazni
- Mint tánc–, jazz– és zenei darabokat improvizálni az általánosan elfogadott akkordsorok alapján
- A természetes, oldott hangszerkezelésre
- Technikájának önálló továbbfejlesztésére
- Követni és elsajátítani az újonnan megjelenő digitális eszközök és editáló programok működési ismereteit

„B” tagozat végén (az „A” tagozat követelményein felül)

Rendelkezzék:

- Művészi zenei kifejezőképességgel
- Technikai előadói kreativitással
- Magas szintű kontroláló és koncentráló képességgel
- A zenekari játékhoz szükséges ismeretekkel
- A hangszerhez kapcsolódó széleskörű repertoárral, amely átöleli a tánczene különböző műfajait

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Szintetizátor–keybord főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozaton:

- Ötven jazz– és tánczenei szám ismerete különböző stílusokban, melyből a tanuló a vizsgabizottság választása szerint három különböző ritmusút előad arranger kísérettel, amelyek nehézségi foka megfelel az alábbiaknak: slow (Smoke Gets In Your Eyes, Deep Purple), swing (I Can't Give You, Autumn Leaves), bossa–nova (The Girl From Ipanema, Wave).
- Négy jazz– és tánczenei szám, melyet a tanuló zongorán, önálló bal kéz kísérettel ad elő.
- Két klasszikus előadási darab zongorán; Bach: Kétszólamú invenciók, Bartók: Mikrokozmosz III–IV, Czerny: Etüdök op. 721., Schubert: Táncok (EMB), Chopin: Mazurkák nehézségi szintjén

„B” tagozaton:

- Hatvan jazz– és tánczenei szám ismerete különböző stílusokban, melyből a tanuló a vizsgabizottság választása szerint három különböző ritmusút előad arranger kísérettel, amelyek nehézségi foka megfelel az alábbiaknak: slow (Misty, Stardust, Laura, Georgia On My Mind), swing (Lullaby Of Birdland, Yesterdays, How High The Moon, Take The „A” Train), bossa–nova (Blue Bossa), stb.
- Négy jazz– és tánczenei szám, melyet a tanuló zongorán, önálló bal kéz kísérettel ad elő,
- Két klasszikus előadási darab zongorán; Bach: Kétszólamú invenciók, Bartók: Mikrokozmosz III–IV, Czerny: Etüdök op. 721., Schubert: Táncok (EMB), Chopin: Mazurkák nehézségi szintjén

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test– és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Megfelelő méretű, szellőztethető, lehetőleg hangszigetelt, alacsony páratartalmú helyiség, amelyben az elektromos hangszerek használatához az érintésvédelmi feltételek adottak.

Olyan szintetizátor–keyboard, amelynek dinamikus billentése van, minimum öt oktávós, és adottak rajta a főbb ritmusszekciók. A szintetizátor–keyboard rendelkezze MIDI–rendszerrel, lehessen bővíteni RAM kártyáról vagy, floppy–lemezről (Roland G70, Yamaha Tyros 3), USB eszközzel (pl. pendrive).

Állítható hangszerállvány, egy állítható magasságú szék.

Jó minőségű zongora vagy pianínó, esetleg súlyozott billentésű digitális zongora.

Mozgatható stúdió, ahol megtalálhatók az alapfelszereltséghez tartozó berendezések: erősítő–berendezés, egy keverőpult és az erősítési technikához kapcsolódó effektek, processzorok, stb., amit a nyilvános előadásokon is lehet használni.